

Minzda Dwg Go Faex Ndeu

——sij youq mwh Guengjsae Minzczuz Dayoz laebbaenz 60 hopbi

民大是一棵树

——写在广西民族大学校庆60周年之际

□ Vangz Beivaz sij Lij Yuzlen hoiz

□黄佩华 文 李旭练 译

30 bi gaxgonq, gou haeuj dou Guengjsae Minzczuz Dayoz mbat it, ndaej baenz ganyinbu cwngeibanh boux hagseng ndeu. Gyaeh gou youq giz “rieng Guengjsae” Sihlinz Yen gunghcoz, dang yenveij bangunghsiz misuh. Sihlinz Yen dwg dieg guh gwzming, dieg bouxsiuj, dieg bya, dieg hoj. Daengz Minzda mbouj geijlai nanz, yauganh heuh gou sij bien sanjvwnz iq he, lij fat okdaeuj vaiqvét. Seizhaenx, bouxbien dwg Luz Baujcangh lauxsae. Haujlai bi lo, yozyau hix ndaej 60 hopbi lo, seizneix, gij cih saw gou yaek youq faenh bauqceij neix daeng okdaeuj, ndaw hoz cungj miz duzmoed raih bae raih dauq.

Mbangj dwg ndaw ndang lae miz lwed bouxsiuj, daj lij iq daeuj, gou couh doiq minzyen youh lau youh gyaéz. Daengz mwh ndaej doeg dayoz, gou couh fangzhwnz ndaej bae daengz Guengjsae Minzczuz Yozyen doeg saw, baenz boux hagseng minzyen ndeu. Mbwn mbouj hai da, gou deng dangj youq rog minzyen lo. Hoeng, hoz gou lij ngawzngeungeu, muengh mehmbwn hai da, hawj gou ninz ndaek youq gwnz raemx. Seizhaenx, gou goet iq rengz noix, youq ndaw yienh Suijnizcangj foenxgoetgoet haenx, buekmingh guh hong, ngeix naeuz ndaej daengz mehmbwn caeknanq. Yienznaeuz gou yaek dai mingh bae, bibi ndaej dang boux hong ak, hoeng mehmbwn baenzlawz cungj yawj mbouj raen gou.

Gauhgauj bi daih’it, daengz gou rox diuz siusik haenx, baenzlawz cungj guh mbouj gib, couh deng ce bi daihngeih caiq gauj lo. Da raen bang lwgcoz Namzningz youq mbanj henz cazdui haenx, boux riengz boux gauj ndaej gak aen yozyau, gou dungx nyap hoz haenz. Bi daihngeih, daegbeix youq Sihda doeg vagungh gihgai conhyez haenx, geiq cek fuzsiz swhliu mbang ndeu hawj gou, gou cij ndaej bien hwnjban bien fuzsiz. Gou doeg cuhcungh ndwi, mbouj rox gijmaz suyoz vuzlij vayoz yinghyij, youh mbouj miz vunz son, hag ndaej baenzlawz yiengh, mbouj naeuz hix rox. Miz yiengh dem gou mbouj rox baenzlawz banh, liz donh ndwen dem couh gauhgauj lo, cangj lingjdauj lij coi gou bae Namzningz aeu huq, baedauq roek caet ngoenz, mbouj lw geijlai ngoenz ndaej fuzsiz lo. Daj gou simdaeuz diuqbumbum byaij haeuj aen gaujcangz caemrwgrwg bae le, couh gvaq ngoenz guh bi. Duzguk gwn vunz mbouj lw ndok! Gou ngamq gauj ndaej 205 faen, ca mbouj lai mbouj miz saek di muengh lo. Miz vunz lwnh gou, gij faen neix, bauq daconh cij miz muengh. Hoeng, gou couh bauq gij cunghvwnzhi caeuz cwngeihi Guengjsae Minzczuz Yozyen. Ngeix daengz cungj saeh neix goj miz di dwgriu, hoeng, bouxlawz gamj naeuz mbouj dwg gou gyaéz Guengjsae Minzczuz Dayoz daengz uk daengz ngviz bae ne?

Vahgeq naeuz, ndaej byaij cix ndaej nyaij. Gou gaenx byaij, mehmbwn hix hawj gou nyaij. Bi 1983, guekgya youh hawj bouxlaux gauhgauj moq, vihliux beizyangj gij ganbu yunghgib haenx, minzyen hix yaek banh dangjcwng ganbu dayoz conhgohbanh. Mwh rox diuz siusik haenx, gou cingq youq ganyinbu cwngeibanh doeg saw, gij siengjlap yaek dang dayozswngh haenx youh ndiu doxdaug lo. Bihaenx, aen yienh bya iq dou cij baen ndaej hawj song aen haeuj hag mingzngwz, aen ndeu haeuj swcigh dangjyau, aen ndeu haeuj minzyen. Gou ngeix cungj mbouj ngeix couh bauqgauj minzyen. Aen mingzngwz minzyen neix hix mbouj dwg gag gou boux ndeu gauj, yozyau hawj 4 boux gauj, gou dwg ndawde boux ndeu. Gou mbouj gamj mbouj haeuj uk. Aenvih sam boux wnwq saw hix ak, cungj dwg gauhcunghswngh, hix dwg ndaw yienh gohgiz ganbu. Mbangj dwg dou cinjbei lai ndei, mbangj dwg gou ndiepgyaez minzyen nanq daengz mehmbwn, baezneix gou gauj ndaej lo. Bihaenx 9 nyied, gou dauqdae j ndaej baenz boux dayozswngh Guengjsae Minzczuz Yozyen ndeu. Cienfanh ngawz mbouj daengz, fangzhwnz haujlai bi, baez ndiu baenz saeh caen.

Youq aen suenhag va homswd faex mwnmwd

30 年前,我第一次踏上广西民族学院的校门,成为干部训政政治班的一名学员。之前,我在边远的老、少、边、山、穷的“广西省尾”西林县工作,担任县委办公室秘书。进校不久,这份报纸的前身《广西民族学院》校刊就约我写一篇小散文,且很快就发出来了,当时的编辑是陆宝璋老师。多年以后,在校庆60周年到来之际,我的文字又将在这份报纸刊发,内心还是有一种说不出的涌动。

也许是血脉中流淌着少数民族血源的关系,从小时候开始,我就对民院有一种莫名的崇拜和敬仰。到了可以读大学的年龄,我就梦想有一天能够进入广西民族学院学习,成为一名民院学子。然而,由于已知的原因,那时候的大学门槛无形中被人为地降低了,进入大学被涂抹上了浓重的政治色彩。尽管如此,我依然痴心妄想老天能够开眼,让我实现心中的夙愿。于是我挺着稚嫩而单薄的身板,在工作条件极其恶劣的县水泥厂拼命苦干,试图能够获得老天的认可。尽管我为此付出了几乎是生命的代价,连年被评为先进生产者,但是老天爷仍然对我的努力和拼搏视而不见。

恢复高考第一年,由于消息传到山里头太晚,我来不及准备,只得弃考。眼看在工厂附近村子插队的南宁知青一个个考进了各类学校,我心里真不是滋味。第二年,在西大学读化工机械专业的兄长给我寄了一本薄薄的复习资料,我开始边上班边复习。由于之前我只念过初中,而且对数理化和英语具有天生的排斥,加之没人辅导,复习的效果可想而知。更令我无语的是,眼看只有半个月就要高考了,厂领导还安排我出了一趟差,到南宁来采购急需的机械设备。一个来回六、七天,复习时间所剩无几了。当我怀着希望走进庄严的考场以后,我就进入了漫长的等待。然而,现实总是残酷的,我的第一次高考只考了205分,几乎是名落孙山了。有人告诉我,这个分数只能报大专类的院校,而我却固执地填报广西民院的中文系和政治系。回想当年的情景似乎有些可笑,但显然那是我对广西民院的一种虔诚之爱。

有人说,机会一定会眷顾那些执著的人,而我肯定也是在那些幸运的人之中。1983年,国家恢复成人高考,民院也将创办党政干部大学专科班,以培养急需的干部人才。得到消息时,我当时正在干部训政政治班学习,那股从未泯灭的梦想又在心中发酵了。那一年,我们那个山区小县只分配到了两个可怜的入学名额,一名是自治区党校,另一名便是民院,我毫不犹豫地报考了民院。只是,民院的一个名额也不是只有我一个考生,学校给的考试名额是四个人,我只是其中之一。而令我无法松懈的是,其他另外三个竞争对手实力都不弱,都是一律是高中毕业,也是县直单位的科局级干部。也许是我的准备较为充分,也许是我对民院的热爱感动了上天,这一次我没有让机会旁落。这一年9月,我终于成为广西民族学院一名全日制学生,终于实现了我多年的梦想。

在这个花香四溢树木葱茏的校园里,我放松心情放开姿态,贪婪地呼吸着自由而清新的空气。这时候在我的眼中,民院不仅是一片茂密的森林,更是一棵参天大树,让我这只渴望得到哺育和呵护的鸟儿在此修养养息。然而,和其他成人大学学生们相比,我不只是一只饥饿的鸟,同时也是只不安分的鸟。由于一直对文学的偏爱,我进入民院后就和一些热爱文学的师生交上了朋友,加入了当时以中文系81级同学为核心的朝花文学社,之后,又和杨长勋、黄神彪等同学成立了民院文学协会(相思湖文学社前身),并担任副主席。那时候,民院简直就是文学爱好者的天堂,这里不仅有一批热爱文学创作的师生,更有一个偌大的图书馆,藏书达六、七十万册。算上读政治班的第一年,我在民院的三年时间里,得以比较系统地阅读了前苏联、欧美和亚洲以及中国的大量文学作品。可以说,我的文学储备正是在这个时段完成的。在此期间,我开始在地区和省级报刊发表小说和散文作品,并在一次全校性征文大赛中拿了一等奖。当然,除了文学之外,那时候的民院一些专业的师资力量也是非常强的。比如给我们授课的老师有写作的何以刚、梁锴麒、覃盛发教授,政治的徐方治、冯森教授,历史的朱哲方教授,党史的陆炬烈、覃作宁教授,民族学的陈裔、顾有识教授,自然科学的万辅彬教授等,年代久远恕不能一一列举。这些学识渊博的老师们,同样给了我成长中不可或缺的营养。

这些年来,当我头顶一名文学创作者的帽子游走在文坛上时,我总是以自己是一名来自相思湖的学子为荣,总是以自己是一名相思湖作家群成员而自豪。文学不仅滋养了我的人生,也改变了了我的人生,一个学政治专业的人始终和文学不离不舍。由于有了在民院学习深造几年的积累,我的30年业余文学创作之路一直走得比较顺利。至今已创作文学作品约250万字,出版文学著作8部,曾获广西独秀文学奖,第二届、第四届、第五届壮族文学奖,获第三、第四届广西少数民族文学花山奖,获第四届、第五届广西壮族自治区政府文艺创作铜鼓奖,获全国第四届、第七届少数民族文学骏马奖;参加中国作家代表团出访美国,长篇小说《生生长流》被美国国会图书馆收藏。

更让我感激的是,2008年春天,当我向母校领导提出想回到母校工作的意愿,好好报答当年母校的养育之恩时,母校并不嫌弃我才疏学浅,再一次向我张开了双臂。这样,我这只倦鸟又飞回到母校这棵大树之上。良鸟择木而栖,我又回来了。经过几十年的洗礼,民大这棵大树已是愈加枝繁叶茂,愈加生机勃勃。

祝愿我们的母校蒸蒸日上,如日中天。

haenx, gou ngoenzngoenz sim’ angq najhai, sup gij heiq singjseuq haenx gaemz liux gaemz dem. Seizhaenx gou yawj minzyen, mboujdanh dwg doengh faex mwn ndeu, lij dwg gofaex hung dingj mbwn ndeu, hawj gou lwg roeg muengh gwn non neix ndaej youq gizhaenx doeg saw maj mbwk. Caeuq bouxlaux dayozswngh wnwq mbouj doengz, gou mboujdanh dwg duzroeg iek, lij dwg duzroeg cauq dem. Aenvih ndiepgyaez faenzhag, gou haeuj minzyen le caeuz gyoengq lauxsae hagseng ndiepgyaez faenzhag haenx gyau baengzyoux, lij gya haeuj aen cau jvah vwnzyozse bae dem. Aen vwnzyozse neix youz gyoengq doengzhag cunghvwnzhi 81 gaep haenx guh goek. Gvaqlaeng, gou youh caeuz Yangz Cangzyinh、Vangz Sinzbyauh bang doengzhag haenx laebbaenz minzyen vwnzyoz hezvei(aen ndanggonq Sienghshwhuz Vwnzyozse), lij dang fucujsiz dem. Seizhaenx, minzyen couhdwg gij mbwn gvengq boux diepgyaez faenzhag. Gizhaenx, mboujdanh miz gyoengq lauxsae、hagseng ndiepgyaez faenzhag haenx, lij miz aen ranz saw hungmbwk ndeu dem, ndawde miz roek caet cib fanh bonj saw. Suenq doeg cwngeibanh bi ndeu dem, gou youq minzyen 3 bi, ndaej daj goek daengz byai doeg gvaq Cenzsuhlenz、Ouhmeij、Yacouh caeuz Cungguk haujlai faenzhag cozbij. Goj ndaej baenzneix gangj, youq duenh seizgan neix, gou comz ndei gij liuh goek faenzhag. Duenh haenx, gou laebdaeb youq digih caeuz swngj song gaep bauganh fat miz sawcuenh caeuz sanjvwnz. Youq baez daengx hag cwnghvwnz doxdaug ndeu, gou lij ndaej itdaengjciengj dem. Danghyenz, cawzbae faenzhag, seizhaenx gij lauxsae minzyen conhyez wnwq hix son ndaej gig ndei, lumj Hoz Yijgangh、Liengz Gaijlinz、Cinz Swngfaz gyausou son se jcoz, Yiz Fanghci、Fungz Swnh gyausou son cwngei, Cuh Cwzfangh gyausou son lizsij, Luz Gilez、Cinz Cozningz gyausou son dangsij, Cinz Yi、Gu Youjciz gyausou son minzczuz yoz, Van Fujbinh son swyenzgohyoz. Seizgan nanz lai, gou saedsaeh mbouj ndaej bouxboux sij okdaeuj lo. Gyoengq lauxsae saw ak neix, hix hawj ciuhvunz gou dijbauj haujlai.

Cug bi neix daeuj, mwh gou daenj aen mauh bouxraiz faenzhag haenx byaij youq gwnz faenzdamz, gou cungj ndaengmoj raixcaix, aenvih gou dwg boux lwghag ok aen daemz doxgyaez daeuj ndeu, dwg boux canghsij ok aen daemz doxgyaez daeuj ndeu. Faenzhag mboujdanh ciengx maeq ciuhvunz gou, hix gaijbienq ciuhvunz gou, hawj gou boux hag cwngei ciuhvunz caeuz faenzhag mbouj liz mbouj byag. Gou 30 bi seizfuz sij faenzhag, diuz loh ndaej byaij soh, cungj gyo youz minzyen gaenx hag gaenx cae geij bi haenx. Daengz seizneix, gou gaenq sij ndaej faenzhag cozbij 250 fanh cih baedauq, cuzbanj saw faenzhag 8 bonj, lij ndaej haujlai ciengj dem. Beijgangj, Guengjsae duzsiu faenzhagciengj, gaiq daihngeih、daihseiq、daihha j Bouxcuengh faenzhagciengj, gaiq daihsam、daihseiq Guengjsae faenzhag ngavunz saujsu minzczuz byaraizciengj, gaiq daihseiq、daihha j Guengjsae Bouxcuengh Swcigh Cwnghfuj vwnzyi cangcoz dungzgujciengj, gaiq daihseiq、daihcaet daengx guek ngavunz saujsu minzczuz faenzhag cinmajciengj. Gou lij caeuz Cungguk canghsij dai byaujdonz bae Meijgoz fangjvwn dem, bien siujsoz raez 《Lae》hix ndaej Meijgoz Gozvei Duzsuhgvanj yaeuq hwnj.

Miz gienh saeh ndeu, gou ngeix daengz raemxda cix giengz. Seizcin bi 2008, gou caeuz mujyau lingjdauj gangj, vihliux bauqdap mujyau ciengx hung son rox, yaek dauqbae mujyau gunghcoz. Muijyau mbouj yiemz gou caiz noix saw siuj, youhcaiq aj gen rop gou haeuj rungj bae moq. Gou lwgroeg baeg neix youh mbin dauq daengz gwnz gofaex hung mujyau neix lo. Roeg ndei douh faex hung, gou dauq ranz lo. Ginggvaq geijcib bi rumz ci fwn swiq, gofaex minzda neix engggya mwncup, engggya maj ndei lo.

Muengh mujyau raeuz lumj daengngoenz gwnz mbwn, yied hwnj yied sang.